

Načrtevi slovenski dnevnik: v Združenih državah	
Vsi je za vse leto	\$ 5.00
Za pol leta	\$ 3.00
Za New York celo leto	\$ 7.00
Za inozemstvo celo leto	\$ 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 2878
NO. 86. — STEV. 95.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1933, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1875

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 24, 1933. — ČETRTEK, 24. APRILA 1933

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVII.

ANGLEŠKE OBLASTI ODGOVARJAJO GANDHIJU

V ŽADNJIH SPOPADIH JE BILO ŠTIRIINTRIDESET OSEB MRTVIH IN VELIKO ŠTEVILA RANJENIH

Policija izdaja vedno ostrejše odredbe ter hoče na vsak način ustaviti gibanje za neodvisnost, ki ga je pričel Gandhi. — Dosti Gandhijevih pristašev se je zastupilo, ker so uživali zastupljeno sol. — Napad na angleški oklopni avtomobil.

KALKUTA, Indija, 23. aprila. V bengalskem okrožju je prišlo do vročih bojev, v katerih je bilo usmrčenih enajst oseb.

Policija izdaja vedno ostrejše odredbe, s katerimi skuša zaustaviti Gandhijevo gibanje za indijsko samostojnost in neodvisnost.

V soboto so odšli od tukaj močni policijski oddelki v Hatha Zari, mačo mestece v bližini Chittagonga, ki so ga vstaši v petek napadli.

V gozdu je prišlo do spopada, česar posledica je bilo sedem mrtvih in dasti ranjenih.

V Feni so napadli vstasi policijski glavni stan, da bi si prisvojili orožje. Naleteli so pa na odločen odpor ter pustili na bojišču štiri mrtve.

Več nesreč se je prijetilo tudi pri podiranju daveljnovih dreves. Gandhi je zapovedal svojim pristašem, naj sekajo ta drevesa, da ne bodo mogli Angleži izdelovati iz soka alkoholnih pičač.

Iz Karachi poročajo, da je dosti Gandhijevih pristašev resno zbolelo, ker so uživali vtihotapljeno sol, katero so Angleži zastupili z raznimi kemikalijami.

Angleži priznavajo, da so polili po nekaterih krajin soline z neko kemikalijo, ki pa ni strupena, pač pa daje soli gorenjak okus in jo napravlja neužitno.

One, ki pridelejo sol nepostavnim potom, kaznujejo strožje, kot so jih dosedaj. Vsak, kdor se pregreši, je kaznovan z zaporem od osmil do pet najstih mesecov.

LONDON, Anglija, 23. aprila. — Iz Lahore poročajo, da je bilo v nekem uporu v Pešawaru v bližini afganistanske meje usmrčenih dvajset Indijev in trije angleški vojaki.

Štivo mrtvih v zadnjih dveh dneh znaša štiriintrideset.

Vstasi so učavili neki angleški oklopni avtomobil ter ga polili z bencinom in začgali. Dva vojaka sta zgorela.

Vojestvo, ki je prihitelo napadenim na pomoč, je otvorilo ogenj in usmrtilo dvajset Indijcev.

Poročila pravijo, da so zdaj Angleži mojstri položaja.

RDEČI TEROR NA KITAJSKEM

Ameriška misjonarka, ki se je nahajala dolgo časa v jetništvu, je izjavila, da prerokujejo komunistični benditi komunistično vstajo.

HANKOV, Kitajska, 23. aprila. — Dne 25. marca so banditi odvedli iz Kianske province ameriško misjonarko Nino E. Gemmell, pristojno v Tacuonu, Wash. Ogled: so tudi dva misjonarja, ter pozneje vse tri izplačili.

Miss Gemmell je izjavila, da so bili odvajalcji kitajski banditi, ki so izplačili svetovna revolucija, v kateri bodo komunisti zmagovali.

SERUM ZOPER PLJUČNICO

Skupina zdravnikov izdeluje v zdravstvenih laboratorijsih nov tip serum-a zoper pljučnico.

Izvedenci urada zdravstvenega departmента na petajo s serumom dosedaj n razporedeni vrst pljučnice. Zdravniki so pred kratkim razkili dvajset novih vrst pljučnic ter s tem povečali število za tri.

Ved let so bile tri vrste pljučnice splošno znane in vsi ostali slučaji bili uvrščeni v četrto skupino, ki ni bila se nikdar definitivno preiskana, — se glasi v tozadevnem poročilu.

Miss Cooper je sedaj preiskala pljučnice takozvanega četrtega tipa. Naslo je, da so bili vsi ti slučaji spojeni z dvajsetimi tipi povzročitelj pljučnic.

Le stari ali pet teh novih tipov se pojavlja pogosto, kajti vsi ostali se pojavijo tako redko, da ne pridejo v povez.

Ohranitev življenja med odraslimi bo najbrž zelo velika, — je reka. — Pri mladostnih pa so posledice ponavadi tako nagle, da nastopi smrt, še predno je mogoče uporabiti serum.

PRESTOLONASLEDNIKOV ZRAKOPLOV SE JE RAZBIL

KAIRO, Egipt, 23. aprila. — Aeroplani, v katerem se je pred kratkim pripeljal angleški princ iz Khartouma v Cairo, se je danes pri Hailopolisu popolnoma razbil. Dva zračnoplova, ki sta se nahajala v njem, sta bila na mestu mrtvca.

WARDEN LAWES BO ODPOTOVAL V ANGLIJU

Te dni bo odpotoval v Anglijo warden kaznilične v Sing Singu, Lewis L. Lawes. V angleški postanski zbornicni bo imel dva govora, v katerih bo skušal dokazati, da je treba rimtno kazneni odpraviti, ker smrtni kazneni ne zmanjša številu zločinov, pač pa nasproti.

Lawes je že odnekaj velik nasprotnik smrtni kazni.

DVESTO NASPROTNIC SUŠE

CLEVELAND, O., 23. aprila. — Danes se je zrcela konvencija ženske organizacije za reformo prohibicije. Navzočih je dvesto delatnin, ki baje zastopalo stotisočenik v Združenih državah.

Glavni govor bo imel nočoj senator Tydings iz Marylanda.

TANKER SE JE POTOPIL

ATENE, Grška, 23. aprila. — Italijanski tanker Friderico Carolo, ki je imel tritoč ton, se je potopil ob južni obali. Najprej je je neznanega vzroka eksploriral kotel, par minut kasneje se je pa začel tanker potapljal.

Dvesto mož posadke je utonilo.

PORTE GIL BO NAJBZRŽ ODSTOPIL

MEXICO CITY, Mehika, 23. aprila. — Danes so začele tukaj krožiti govorice, da bi resigniral notranji tajnik Portes Gil, ki je bil prej provizorični mehiški predsednik.

Njegov naslednik bo Carlos Riva Palacio, bivši governer države Mexico.

POTOVANJE ZEPPELINA V AMERIKO

Odpotovanje Zeppelina v Ameriko je bilo določeno na dan 18. maja. Poveljal mu bo dr. Eckener.

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 23. aprila. — Kapitan Ernest Lehman, prvi častnik Zeppelina, nadočuje s pripravami, da prične z svojim poletom v Južno Ameriko dne 10. maja, čeprav ga nekateri v kompaniji silijo, naj preloži polet 18. maja.

Nikake odločitve ni bilo še glede tega, dokler se ne bo vrnil iz Amerike dr. Hugo Eckener.

P. W. Meister, zastopnik Zeppelinove korporacije, je reklo danes, da je bil dan 18. maja določen zalet Zeppelina iz Friedrichshafena na potovanje v Južno Ameriko ter v Združene države. Potovanje je bilo zakasnjeno osem dni.

Meister je reklo, da se je zgodilo to radi težko, katero je imela kompanija na Spanškem.

Zračna krizarka bo najprvo odletela v Seville ter nato preletela Južni Atlantik do Pernambuka in Rio de Janeira, nakar bo odletela v Lakehurst, N. J., kjer se bo zasidrala pri novem jarbolu ameriške mornariške postaje.

Zeppelin bo poveljal dr. Hugo Eckener, ki se sedaj vraca v Evropo na paričku Severonemškega Lloydja "Reliance".

Soglasno s programom bo dospel Zeppelin v Seville štirindvajseti in po odletu iz Friedrichshafena. Tam bo vzel na krov potnike te odletel na večer dne 19. maja ter dospel v Pernambuko dne 21. maja.

Po poletu preko oceana bo odletel Zeppelin v Rio de Janeiro ter se vrnil v Pernambuko dne 23. ali 24. maja, nakar bo odletel proti Lakehurstu, kamor bo dospel dne 29. maja.

Potovanje so prvočno nameravali potravniti kot "roundtrip" potovanje, a mednarodna Zeppelinova družta je sklenila vpravljiti posebno potovanje v Južno Ameriko, da se dokaže izvedljivost nepreravnih zračne črte med Brazilijo ter Združenimi državami.

Glavni vzroki obolenju so plin, dim, oprekline in prehlad.

Pri današnjem zaslivanju je izjavil načelnik tukajšnjega ogrevanja, da se je skoraj vseh.

Po njegovem mnenju bi bilo mogoče rešiti vse kaznence, če bi stražnik odpril vrata celic.

Med kaznenci včda veliko ogrevanje proti wardenu P. E. Thomasu. Večkrat se slišajo klaci: Ce ga ne odstavite, bomo porušili to staro Siatijo.

Med razvalinami so našli tudi dve patroni, kar potrjuje izjavijetnik, da je neki stražnik podrl z dvema streloma nekega kaznence na tla.

UNIVERZA ZA OTROKE

LENINGRAD, Rusija, 23. aprila. — Tukaj bočno ustanovili "univerzo za otroke", ki bo edina svoje vrste na svetu ter bo predstavljala zadnji člen v verigi sovjetske vzgoje.

Na univerzo toda sprejemali najbolj talentirane fante v starosti od dvanajstih do šestnajstih let. Prostorji jim bodo predavalci o boju proti veri, o problemih industrije in kolektivizacije.

SPANSKA VLADA POPUŠČA

LONDON, Anglija, 23. aprila. — Spanska vlada je zajamčila polkovniku Maciju popolno svobodo ter se sme neovitano vrnil v prebivališče na Spanskem. Macija je bil voditelj separatističnega gibanja v Kataloniji.

Macija se bo vrnil le pod tem pogromem, da mu dovolje nadaljevanje započete akcije.

POTRES V SMIRNI

CARIGRAD, Turčija, 23. aprila. — Tukaj se je pojavilo velik potresni sunek, ki so trajali po več minut.

Potres je povzročil veliko škodo in veliko razburjenje prebivalstva, ki se je prav dobro spominja strah potresa, ki je divjal v mestu pred dobrimi tremi leti.

Tudi na Grčem so čutili potres.

MOKRAČI ZOPET ZASLIŠANI

Zbornični komitej, ki preiskuje pritožbe glede osmnejnjega amenda, menita se je zopet sestal, in glavna priča dneva je bil Du Pont.

Pet novih prič, na čelu jim Pierre Du Pont, je nastopilo pred zborom in judiciarnim komitejem, da pričajo proti problici.

Du Pont, ravnatelj protiproduktivne zveze je nastopal, dočim je predsednik organizacije Curran razkril zakonodajne aktovnosti sestavnega lobbya onstran Kapitola.

Curranom je nastopal tudi W. W. Atterbury, predsednik Pennsylvanije železnic, ki je bil sredisce osmedmih napadov suhačev.

Mokrski voditelji so izjavili, da ne verujejo, da bi mogel komitej zaključiti danes svoje zaslivanje in da bodo prosili komitej, naj dovoli dodatni čas.

REŠENI JETNIKI ZBOLELI

Večine jetnikov, ki so pomagali pri gašenju in reševanju, se je lotila pljučnica.

COLUMBUS, Ohio, 23. aprila. — Zdravniki, ki zdravijo kaznence, kateri so se resili pri strašnem požaru, pravijo, da se je skoraj vseh.

Na pljučnici je zbolelo tudi dobitnik kaznencev, ki so pomagali gasiti požar in reševati svoje tovariste.

Glavni vzroki obolenju so plin, dim, oprekline in prehlad.

Pri današnjem zaslivanju je izjavil načelnik tukajšnjega ogrevanja, da se je dozdaj se naločil ugotoviti vzroka požara.

Po njegovem mnenju bi bilo mogoče rešiti vse kaznence, če bi stražnik odpril vrata celic.

Med kaznenci včda veliko ogrevanje proti wardenu P. E. Thomasu. Večkrat se slišajo klaci: Ce ga ne odstavite, bomo porušili to staro Siatijo.

Med razvalinami so našli tudi dve patroni, kar potrjuje izjavijetnik.

KATOLIŠKI ROMARJI NA POTI

Včeraj se je odpeljalo s parnikom "Araguaya" več delegacij katoliških duhovnikov in lajikov iz Amerike, da se udeleže Euharističnega konгрesa v Tunisu v Severni Afriki.

Po kongresu bodo obiskali rimskoga papeza ter si ogledali pasjonijke igre v Oberammergau na Nemškem.

CAPONU BODO ZAPRLI PALACO

SIROTA

ROMAN IN ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadajevanje.)

Naravnost ostuden, — je rekla Kitty, — ona ni niti malo ostudna! Ali si zapazila, Hele, da je dražestna, kadar se oaze proti staremu mozu ter govor ži njem. Rada bi vedela, kaj mu manjka?

Obe dvojici sta prišli sedaj skupaj ter slično drugo molče.

Ali ne misliš, da im žanljiv obraz? — je rekla Kitty poželjivo, kakor bi bio strelcev oddaljil.

Lepe oči ima, — je rekla Belle. — Sicer pa ne vidim ničesar zanimivega na njej. Najhrž sovraži hoditi po ulicah z onim starim možem. Hodi vedno s starem in soncem in solnce ji sveti naravnost v oči.

Kako moreš govoriti tako, Belle, — se je oglasila Kitty. — Jaz strašno občutujem starega moža!

Kaj treba občuvanja? — je rekla Belle. — Če bi pričela ozavljati, bi morala dclati do brez prestanka. Poglej, — je rekla Belle ter svitala svojo spremjevalko v rebra, — tam gre Willie Sullivan, obetov uradnik. Ali ni jep fant?

Se predno je mogla izpregovoriti besedo ž njim, je prisel Willie mimo z nekim prijateljem ter ujedino pozdravil:

Dobro jutro, gospodina Izabela!

Tako, nato pa je odšel naprej.

Zelo ujeden! — je mirmarala čedna Izabela.

Zakaj, Belle, ali vidiš? — je rekla Kitty, ki se je ozirala nazaj, sedaj je prehitel starega moža ter mojo zanimivo deklico. Poglej, — poglej! Folotil je svojo roko pod pazduho starega moža in sedaj odhaja vsi skupaj. Hitita, kajti drugače začudiva solo.

Kaj po tebi je deklica in stari mož? Ali ste že ugani, da sta bila Jerica in stari Trueman Flint? True ni več pozumni, močni zaščitnik mlade deklice. Njega je zadela kap.

Njegodaj moč je izginila in mogel je hoditi le z Jerico. Ves dan je sedel v svojem naslonjaču in Jerico mu je bila vse. Tekom starih ali petih let se je močno razvila ter postala njegova edina opora in tolazba.

Ceprija pa je kap pizadelj njegovim udom, ni mogla poraziti njevega duha.

Nekega jutra ga je nasla ležati v postelji ter takoj spoznala, da ne more govoriti. Poklicala je Mrs. Sullivan. Pozvali so zdravnika, ki je takoj izjavil, da je zacela starega moža paraliza.

Zdravnik pa je priporočil hojo in nekega junijskoga jutra, ko je postal soince precej zorko, je odšla Jerica na izprehod z Truemandom. Ob istem času je nakupila potrebne stvari, da ji ne bo treba iti več ven kajti ni marala pustiti Truemana sumega.

Willie in Jerica sta odšla skupaj naprej. Trueja sta posadila na klopičko ter odšla po svojih opravkih.

Jerica je posila v roki denarico, ki je vsebovala ves njun denar. Ko je kupila vse potrebitno, se je vrnila k starcu.

True je jecel z veliko slastjo in takoj zaspal v svoji naslonjači.

Trenutek pozneje pa ga ju Jerica prebudila ter vzklikanila:

— Stric True, tukaj je Miss Emilija!

— Bog vas blagoslov, moja draga, mlada mama! — je rekla True ter skušal dvigniti se ter oditi proti njej.

— Ne dviguje se, Mr. Flint, prosim vas! — je rekla Miss Emilija, koje ostro uho je tako zaslišalo njegove napore. — Kot sem izvedela od Jerice, niste z njo znali storiti tega. Jerica, daj atoj v biljni Mr. Flinta, da se kaže pravoriva!

Jerica je pomaknila stol bližje Flintu, in Emilija ga je prijela za roko. Strašno pa je bila popariena, ko je zapazila, kako slab je starec, se je postala njegova ruka.

— Ej, Miss Emilija, — je rekla True, — jaz nisem več mož kot sem bil ko sem vas videl zadnjikrat. Bog me je posvaril in sedaj ne bom več dolgo.

Tako žalostna sem, da nisem vedela tega, — je rekla Emilija. — Priča bi že popravila, a nisem slišala o vaši bolezni do danes zjutraj. Gere, služučnik mojega očeta, je videl vas in Jerico v neki prodajalni danes zjutraj ter povedal meni. Jerico bi me moral obvestiti.

Jerica je stala poleg Truemana ter mu glasila sive lase s svojimi vltivimi prstimi.

Ko je Emilija omenila njen ime, se je obrnila te pogledala nanjo.

— Miss Emilija, prav nič ni bilo treba vznemirjati kateregakoli.

— Res je, — se je oglasil tudi True.

— Vas zdravnik in bolniški stržnice vse dežele bi ne mogle storiti zame toliko kot moja Jerica. Ves čas nisem potreboval nicesar, kajti vse je preskrbel moja Jerica.

— C strič Flint, — jaz ne stormi dosti za vas. Rada bi imela dosti bolj močni roki!

— Meni se zditi da jih imaš, — je rekla True. Nato pa se je obrnil proti gospodeni Emiliji:

— Zahvaliti se vam moram za udobjnost, katero uživamo. Vi veste boljše, kaj je dobro zame in za njo. Sedaj, ko lahko zopet govorim, se vam moram prisreno zahvaliti.

Ves ta čas se je Jerica skrivala. Konečno pa je rekla pogumno:

— Stric True, prepričana sem, da lahko opravim skoraj vsako delo. Mrs. Sullivan pravi, da svarm zelo dobro in da se lahko postanem slišljiva, kar ni posebno težko delo!

— Mr. Flint, — je rekla Emilija, — ali bi bili pripravljeni zaupati meni vašega stroka? Ce pa bi vi umrli, bi ostal otrok več vedno v moji ekriki?

— Miss Emilija, — je rekla True, — ali bi zaupal svojega otroka angeli? Prav gotovo bi pašil nanjo.

— Ne gorovite tega, — je rekla Emilija, kajti jaz poznam svoje slabe stvari ter nespokonost, da skrbim za otroka, kot je Jerico. Želim pa vam koristiti. Z veseljem bom vzelja Jerico v svojo lastno hišo ter jo skušala napraviti srečno in zadovoljno!

Jerica je že hotela skočiti proti Emiliji ter jo objeti in ustavila se je sredi poti, ko je zapazila, da Trueman joka kot majhno dete. Takrat pa se je spomnila neke druge stvari ter rekla:

— A, vaš oče, Miss Emilija! Mr. Graham ni preveč mlad ter bi govoril ne maral v hiši mlade deklike!

— Moj oče je popustljiv napram meni, ter bi gotovo ne nasprotoval nobenemu načrtu, da priv. bim k sebi Jerico ter jo napravim za tovarščino. Upam, Mr. Flint, da se vam bo vsaj deloma vrnilo vase zdravje in da boste živelji se dolgo vrsto let v srčni in zadovoljstvu. Hočem pa vam potoloviti glede tega, kajti če bi vti umrli preje, bo Jerico zagotovo stanovala pri meni!

— Ah, Miss Emilija! — je rekla stari mož, — moj čas se bila svetlu konča. Jaz sem za trdno uverjen. Ker pa ste pripravljeni, jo lahko prevzamete v svojo oskrbo. — Dobro se spomnim, ko ste mi rekli: — Prav si storil, ko si jo prinesel domov! Bog te bo poplačal. — Dostikrat sem mislil od tedaj naprej, da ste resnična prorokinja, in da so bile bese, katerih ste izgovorili takrat, narekovane iz samih nebes. Sedaj pa bom vrnjal delov v Pogu ter čutim povsem razločno, da ste imeli prav. Miss Emilija, Bog vam bo povrnil vse, kar boste storili za to revno delito — Jerico!

— Ni je tekač, — je rekla Emilija, — slišala sem jo leteti v svojo posmo soobo.

(Dalej prihodnjih.)

V JUGOSLAVIJO

Obiščite staro domovino in se pridružite velikemu izletu, ki ga priredi izletni urad S.N.P.J.

VRŠI SE IZ NEW YORKA PREKO CHERBOURGA NA TKEH VELIKIH CUNARDOVIH EKSPRESNIH
AQUITANIA

28. maja

PARNIKOV
MAURETANIA

28. junija

AQUITANIA

6. julija

Oglejte si medpotoma Pariz. Izletnike bodo spremljali izkušeni potniški spremjevalci, ki bodo skrbeli za njihovo priblijajo, potne liste itd., ter skrbeli, da bo na parniku dovelj zabave. Dobré, čiste krhine, izborna hrana in ujedina postrežba. Za nadaljnja navodila vprašajte pri:

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY

all

CUNARD LINE

25 BROADWAY, NEW YORK

POGLAVJE O POPLAVAH

Na splošno se sodi, da je eden poglavitveni vzrokov marsikatere poplave izsekanje. Drevo, kralj med rastlinami, je pač načoljsi ravnar vodnega omrežja v deželi. Zato nam bo umljiv srbski pregovor, ki veli: "Kdor drevo poseku, ubije človeka."

Rastlinsko življenje se ne more vršiti, je ne krozi po staničju zadržana kolčina vode. Vecinoma jo sreba s koreninami iz zemlje, nekaj pa tudi z zračnimi udji naravnosti iz vzdusja. Vskršano vodo oddaja rastlina zopet atmosferi z nekakšnim izdihanjem, z obilnim izhlapevanjem. Inačiči so npr., da ob pričetku vročete letne dobe breza izgubi okoli 75 litrov vode na dan. Lipa je odda še mnogo več: do 200 litrov. En sam hektar bukovja popije na dan blizu 25 ton (25.000 l) vode. Kac se tiče zelišča, ki živi pod drevjem in ki ga poskokev naposedlo zamori, použije razneroma se več vlage, do tisočkrat toliko teča, kolikor potegne njegova suha tvarina. Ta stovična jasno in glasno kažejo silni pomen, ki ga imajo gozdovi v zaviranju povodnji. A ne samo s tem mehnično, dejal bi skozi cedilo, propušča deževnico na tla, zavrhajoč jo kolikor toliko. Nadalje povzroča rastlino s koreninami in koreninkami, da deževnica boli počasi pronica v zemljo. Korene seveda krepijo tla sama in ovirajo rastko.

Gedaj razumemo, da se priroda maščuje tu pa tam za brezumno krčenje lesov, ki ga je pomnožila vojna in civilizacija — ta borba z vodo. Po najkrajši morski poti do Cherbourga vam je mogoče dosegerti v Evropo v manj kot enem tednu.

White Star Line ekspresni parniki odplujejo vsak teden.

Kadarkoli želite odpotovati, je pripravno odplutje —

ZASTONJ

Pišite po
N A S
krasno ilu-
striiran
zemljepis-
no knjiži-
co.

2. MAJA

MAJESTIC

(Največji parnik na svetu)

15. MAJA

HOMERIC

23. MAJA

HOMERIC